

Zaad

232.311

Voorspellen is gevaarlijk

Th. C. Oudemans

Schovenhorst, Putten

In het maart-nummer 1970 van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift kwam op pagina 88 het artikel voor "Factoren die de zaadproductie van bomen beïnvloeden; Analyse, prognose en consequenties voor de praktijk", geschreven door de heren J. G. A. la Bastide en C. L. H. van Vredenburg. Met grote belangstelling heb ik destijds dat artikel gelezen en nu onlangs herlezen. Gezien mijn meer dan vijftigjarige ervaring in de bosbouw, moet ik helaas naar voren brengen dat ik het niet eens ben met het feit dat beuk en douglas beide tot op zekere hoogte aan beurtjaren onderhevig zijn en nu "in synchronisatie" gehouden worden door weersomstandigheden, zoals de auteurs mededelen. En voorts dat dit impliceert dat deze twee botanisch geheel verschillende planten in hun fysiologische processen, die leiden tot bloei en zaadvorming, toch in belangrijke mate op dezelfde manier reageren op uitwendige stimuli!! Ogenschijnlijk lijkt het aannemelijk, doch, mijn ondervinding is anders. Wij bosbouwers weten heel goed dat er dit jaar zo goed als geen kegels aan de douglas te vinden zijn, waar tegenover staat dat wij een zogenaamd "Buchen-Mast" jaar beleven. *M.i. zijn de weersomstandigheden tijdens de bloei- en eventueel zaadvorming doorslaggevend.* Dit voorjaar hebben vele exemplaren douglas *uitbundig* mannelijk gebloeid, doch er heeft desondanks een zeer slecht vruchtjaar plaatsgevonden. Men kan gerust spreken van een mislukt zaadjaar voor dou-

glas. Wat de auteurs op pagina 91 van genoemd artikel onder nr. 2 mededelen is volkomen juist. Voor degenen die dat gedeelte in het genoemd tijdschrift niet bezitten wil ik de aanhef hier nogmaals vermelden. "Anderzijds is het niet onmogelijk dat er invloeden van buitenaf een rol kunnen spelen bij het ontstaan van afhankelijke waarnemingsreeksen, als gevolg van andere systematische oorzaken, of ook van de waarnemingstechniek zelf, die geen enkele fysiologische betekenis hoeven te hebben en die de onderzoeker dan op een ernstig dwaalspoor kunnen brengen". enz. Gezien het feit dat weersomstandigheden meestal niet langer dan een paar dagen van te voren voorspeld kunnen worden, is het m.i. onmogelijk dat men zowel van douglas als van beuk een *voorspelling* kan doen betreffende de zaaddracht.

Dit jaar constateerde ik een geweldige dracht aan vruchten zowel van peer, appel, doch ook van een groot aantal loofhoutsoorten en wel in het bijzonder de paardekastanje (*Aesculus hippocastanum* L.), een Oosteuropese soort, die zich echter vrijwel over de gehele wereld heeft verspreid. Helaas wordt die boomsoort tegenwoordig weinig aangeplant, terwijl men in de steden niet anders meer poot dan de dubbel wit bloeiende variëteit en de roodbloeiende bastaard (*Aesculus carnea*) en wel omdat die geen van beide vruchten voortbrengen.